

Neuvottelutulos 12.5.2020:

TYÖMARKKINAJÄRJESTÖJEN (EK, KT, SAK, Akava, STTK) YHTEINEN ESITYS:

1. Jatketään työlainsäädännön ja sosiaaliturvavan väliaikaisia muutoksia 31.12.2020 saakka

Jatketään työlainsäädännön määräaikaisia joustoja ja työttömyysturvan tilapäisten muutosten voimassaoloa 31.12.2020 saakka, kuten työmarkkinajärjestöt 18.3.2020 sopivat.

Työmarkkinakeskusjärjestöt pitävät tärkeänä, että näistä asioista keskusjärjestöjen 21.3.2020 tekemän suosituksen pohjalta tehtyjä määräaikaisia tes-muutoksia jatketaan osapuolten kesken niin, että ne ovat voimassa 31.12.2020 saakka tai siihen saakka, kun asianomaisen väliaikaiset lakimuutokset ovat voimassa.

2. Työttömyysturvan enimmäismaksuajan laskenta keskeytetään työttömiltä ja lomautetuilta 31.12.2020 saakka

Lomautuksen perusteella maksettavan työttömyyspäivärahan enimmäismaksuajan kulumisen on keskeytetty 16.3.-30.6.2020 väliseksi ajaksi. Jatketään lomautuksen perusteella maksettavan työttömyyspäivärahan enimmäismaksuajan kulumisen keskeyttämistä 31.12.2020 saakka niillä ehdoilla, jotka on kirjattu voimassa olevaan tilapäiseen lakiin.

Keskeytetään myös työttömyyden perusteella maksettavan työttömyyspäivärahan enimmäismaksuajan kulumisen. Tätä keskeyttämistä sovelletaan työttömyyspäivärahaan, jota maksetaan 16.3.2020 tai sen jälkeen alkaneen työttömyyden tai töiden loppumisen tai vähenemisen perusteella 1.7.-31.12.2020 väliseltä ajalta. Keskeyttäminen ei koske työttömyyspäivärahaa, jota maksetaan omaehtoisten lyhytkestoisten opintojen ajalta.

Työmarkkinajärjestöt katsovat, että edelliset kohdat 1. ja 2. muodostavat toisiinsa liittyvän kokonaisuuden, jonka molemmat osat on toteutettava.

3. Turvataan Työllisyysrahaston maksuvalmius

Työttömyyspäivärahojen maksatuksen turvaamiseksi toteutetaan seuraavat toimet Työllisyysrahaston maksuvalmiuden tukemiseksi: valtio takaa Työllisyysrahaston luotot pankeilta, valtio rahoittaa peruspäivärahaa vastaavan osuuden lomautusajan päivärahoista vuosilta 2020-2021, siirretään vuodella Työllisyysrahaston rahoitussiirtoa työeläkejärjestelmälle korotta ja valtio varautuu antamaan Työllisyysrahastolle suoraa taloudellista tukea tilanteen pahentumisen varalta.

4. Lisätään Korona -testien määrää työterveyden kautta

Koronatartuntatestien lisäämiseksi on hyödynnettävä työterveydenhuollon resursseja. Korvataan koronatartuntatestit työterveydenhuollossa väliaikaisesti siten, että Kelan maksama työterveyshuollon korvaus kattaa 75 % testien työnantajalle aiheutuvista hyväksyttävistä kustannuksista.

Korona tartuntatestien Kela-työterveyskorvaukset rahoitettaisiin siten, että valtio maksaisi puolet, ja toisen puolen maksaisivat työnantajat sekä työntekijät yhdessä.

Tämä malli olisi voimassa 31.12.2020 saakka.

5. Varmistetaan kuntien kyky huolehtia velvoitteistaan

Kunnat ja kuntayhtymät kantavat käytännön vastuun koronakriisin ratkaisemisesta. Koronavirusepidemia heikentää kuntataloutta lähes 2 miljardia euroa vuonna 2020.

Valtiovallan on osaltaan huolehdittava siitä, että kunnat selviävät velvoitteistaan koronakriisin aiheuttamista lisäkuluista ja tulojen menetyksistä huolimatta. Hallituksen jo aiemmin tekemien päätösten lisäksi kunnat ja kuntayhtymät tarvitsevat lisää taloudellista tukea muun muassa valtionosuusjärjestelmän kautta.

Tämän lisäksi uudistamme aiemmin tekemämme esitykset:

1. Parannetaan verkko-opetuksen saatavuutta erillisrahoituksella

Oppilaitoksia tulee kannustaa erillisrahoituksen avulla avaamaan verkko-opetustarjontaansa nykyistä laajempaan ja avoimempaan käyttöön. Tavoitteena on työttömien, lomautettujen ja esimerkiksi kesätyötä vaille jääneiden opiskelijoiden parempi pääsy lisä- ja täydennyskoulutuksen äärelle.

2. Lisätään lyhyitä koulutuksia etenkin työvoimapulasta kärsiville aloille

Koronan luomat poikkeusolosuhteet ja aiempaa digitaalisempi etäyhteiskunta synnyttävät myös työvoimapulaa. Sitä on ratkaistava lisäämällä lyhyiden muunto- ja lisäkoulutusten tarjontaa. Lyhytkestoiseen koulutukseen on myös lomautettujen helpompi hakeutua. Tuetaan irtisanotuille ja lomautetuille tarjottavia täydennys- ja muuntokoulutuksia, avointa yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetusta sekä tutkintokoulutusta. Huolehditaan muuntokoulutuksen saatavuudesta ja riittävydestä.

3. Vahvistetaan kansalaisten digitaitoja

Monilla toimialoilla nähtiin lähes yön yli tapahtunut digiloikka etätöihin. Eri tavoin hankitusta digiosaamisesta pitäisi voida saada osaamiskortti tai muu todiste, jotta taidot saadaan paremmin hyödynnettyä työelämässä myös kriisin jälkeen. Kansalaisopistojen ja muun vapaan sivistystyön resursseja tulisi nopeasti ohjata kansalaisten digitaitojen kehittämiseen.

4. Ratkaistaan työssä oppiminen ja osaamisen tunnustaminen myös poikkeusoloissa

Opintojen eteneminen edellyttää usein työelämässä tehtävää harjoittelua tai osaamisen osoittamista esimerkiksi näytöillä. Nyt on löydettävä ratkaisut, joilla työssä oppiminen ja tutkintojen suorittaminen kyetään tekemään turvallisesti esimerkiksi etäyhteyksiä hyödyntäen tai muilla uusilla järjestelyillä.

5. Lisätään lyhyitä pätevyyskoulutuksia verkon kautta

Monissa työtehtävissä työntekijän tulee osoittaa pätevyytensä erityisillä lupakorteilla (esimerkiksi hygieniapassi, trukkikortti, vartijakortti tai tulityökortti). Näiden pätevyyskoulutusten tarjontaa tulisi lisätä nopeasti erityisesti lomautetuille, jotka voisivat työllistyä väliaikaisesti työvoimapulasta kärsiville aloille.

6. Työnantajan kustantama koulutus

Laajennetaan määräaikaisena kokeiluna työnantajan kustantaman koulutuksen verovapautta 1500 euroon saakka. Muutokset tehdään tuloverolakiin. Laajemmalla verovapaudella vähennetään työnantajien hallinnollista taakkaa ja edistetään työntekijöiden kouluttautumista.

